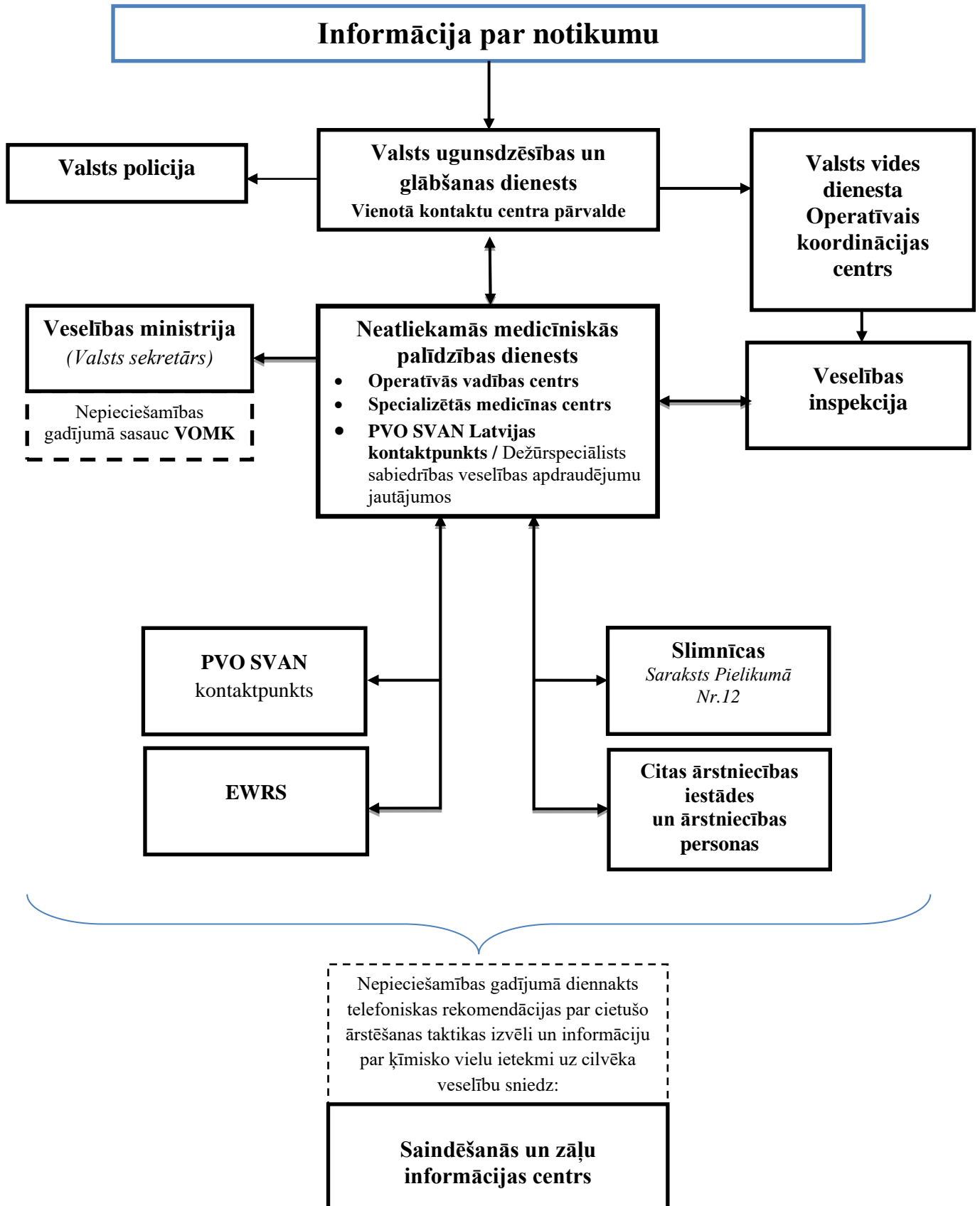

RĪCĪBA ĶĪMISKĀS KATASTROFAS (AVĀRIJAS) GADĪJUMĀ

1. Informācijas apmaiņas un reaģēšanas aktivizācijas shēma

2. Atbildības un rīcības pasākumi bīstamu ķīmisku vielu un maisījumu izraisītos negadījumos ar lielu cietušo skaitu

Izpildītājs	Atbildība un rīcības pasākumi	Piezīmes
<p>Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Atbilstoši kompetencei nodrošina ķīmisko avāriju/katastrofu operatīvo pārvaldīšanu un pārraudzību – vada reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus notikuma vietā un veic glābšanas darbus. • Veic izlūkošanu notikuma vietā. • Sniedz pirmo palīdzību. • Notikuma vietā nodrošina un veic cietušo dekontamināciju, ja tā ir nepieciešama. • Izstrādā ieteikumus iedzīvotāju rīcībai iespējamās katastrofas gadījumā. • Izmantojot plašsaziņas līdzekļus, sniedz informāciju katastrofas skarto vai apdraudēto teritoriju iedzīvotājiem par katastrofu, tās draudiem un pasākumiem bīstamības novēršanai vai samazināšanai. • Dod norādījumus reaģēšanā iesaistītajām institūcijām, kā arī fiziskajām personām par rīcību ķīmiskā negadījuma vietā. <ul style="list-style-type: none"> • Ja nepieciešams iesaista fizisko personu resursus • Nepieciešamības gadījumā piesaista starptautisko palīdzību • Sagatavo izsniegšanai vai izsniedz VMR • Katastrofas gadījumā tiek ierosināts sasaukt CAK (Civilās aizsardzības komisiju) 	
<p>Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (NMPD)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Veic informācijas apmaiņu ar iesaistītajām institūcijām, tai skaitā ar slimnīcām, aktivizējot KM sistēmu. • Nodrošina NMP brigāžu darba koordinēšanu un operatīvo vadību, sniedzot NMP un koordinējot cietušo hospitalizācijas plūsmu. • Nepieciešamības gadījumā nozīmē vadības ārstu, kas vada, organizē un koordinē NMP sniegšanu notikuma vietā. • Sadarbojas ar notikumā iesaistītajām institūcijām. • Apkopo informāciju par notikumu. • Nodrošina specializētās NMP sniegšanas darba koordinēšanu, nepieciešamības gadījumā 	<p><i>Nodrošina NMPD rīcību un sadarbību ar citām iesaistītajām institūcijām saskaņā ar NMPD iekšējo kārtību.</i></p>

	<p>organizē brigāžu un ārstu speciālistu nosūtīšanu uz slimnīcām.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pēc vajadzības piesaista papildus resursus (NMP brigādes, specializētās NMP brigādes un ārstus, medikamentu un medicīnisko aprīkojuma rezerves) un ierobežo ikdienas NMP izsaukumu apkalpošanu, saglabājot NMP sniegšanas nodrošināšanu cilvēkiem dzīvībai bīstamās situācijās. • Nepieciešamības gadījumā organizē un koordinē NBS Gaisa spēku un/vai VRS kuģu iesaistīšanu pacientu medicīniskajai transportēšanai. • Iesaistās NMP nodrošināšanā atbilstoši MRCC plānam. • Nepieciešamības gadījumā NMPD direktors dod atļauju izmantot NMPD glabāšanā esošās VMR savu pilnvaru ietvaros. • Nepieciešamības gadījumā sagatavo izsniegšanai vai izsniedz VMR. • Veic hospitalizēto uzskaiti un uztur informāciju par pacientu aprūpes pēctecību stacionāros. • Sagatavo informāciju VOMK. • Starptautiskas izplatīšanās vai izplatīšanās riska gadījumā apkārtējā vidē nodrošina informācijas apmaiņu un saskaņo sabiedrības veselības aizsardzības pasākumus ar PVO SVAN kontaktpunktu un EK Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorātu. • Nepieciešamības gadījumā, pastāvot riskam pārrobežu izplatībai, ziņo EWRS. 	
<p>Veselības ministrija (VM)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinē ĀS iesaistīto veselības nozares institūciju darbību. • Apkopo informāciju par ĀS attīstības gaitu un sagatavo priekšlikumus VOMK par ĀS reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumiem. • Apkopo informāciju un sniedz priekšlikumus VOMK par VMR iesaistīšanu un izmantošanu, kā arī par ārvalstu un starptautisko organizāciju palīdzības pieprasīšanu un izmantošanu ĀS. • Organizē un koordinē nozares komunikācijas pasākumus, tai skaitā informācijas centra izveidi, nodrošinot vienotu komunikāciju starp VM padotības iestādēm/slimnīcām un sadarbību ar citu nozaru institūcijām. • VM Valsts sekretāra (VOMK priekšsēdētājs) 	<p><i>Nodrošina VM rīcību un sadarbību ar citām iesaistītajām institūcijām saskaņā ar VM iekšējo kārtību.</i></p>

	<p>uzdevumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informē veselības ministru; - ja nepieciešama veselības nozares institūciju darbības koordinēšana ĀS vai to tiešu draudu gadījumā, sasauc VM ārkārtas vadības grupu, kurā pēc nepieciešamības var iesaistīt VM padotības iestāžu un slimnīcas pārstāvjus, ņemot vērā apdraudējuma veidu un iesaistīto institūciju atbildību; - pēc savas vai cita VOMK locekļa iniciatīvas lemj par VOMK ārkārtas sēdes sasaukšanu; - uzdod VM atbildīgajam departamentam organizēt VOMK locekļu sasaukšanu un informēt VM Komunikācijas nodaļas vadītāju par VOMK darba organizēšanu; - nosaka VOMK darbības vietu; - vada VOMK sēdes, nodrošina VOMK sēžu protokolēšanu un informācijas sagatavošanu veselības ministram par VOMK pieņemtajiem lēmumiem; - informē veselības ministru par ĀS pārvaldīšanu un seku likvidēšanas gaitu, un par VOMK pieņemtajiem lēmumiem. 	
<p>Valsts operatīvā medicīniskā komisija (VOMK)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • VOMK uzdevumi ārkārtas sēdes sasaukšanas gadījumā: <ul style="list-style-type: none"> - pieņem koordinējošus, veselības nozares institūcijām saistošus lēmumus ĀS vai to tiešu draudu gadījumā; - izvērtē informāciju par ĀS, tās rašanās cēloņiem, attīstības gaitu, resursu pieejamību, veiktajiem/plānotajiem reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumiem; - ja nepieciešams, izveido nozares Mediju informācijas centru, kas sadarbībā ar iesaistītajām institūcijām sniedz informāciju plašsaziņas līdzekļiem par ĀS; - sagatavo priekšlikumus veselības ministram par VMR iesaistīšanu un izmantošanu ĀS; - sagatavo un sniedz priekšlikumus veselības ministram par ārvalstu un starptautisko organizāciju palīdzības pieprasīšanu un izmantošanu ĀS; - izvērtē ārvalstu un starptautisko organizāciju piedāvātās medicīniskās palīdzības lietderību 	<p><i>Atbilstoši 2011.gada 13.decembra MK noteikumiem Nr. 956 "Valsts operatīvās medicīniskās komisijas nolikums".</i></p>

	<p>ĀS;</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvērtē un sniedz priekšlikumus par nepieciešamajām izmaiņām normatīvajos aktos ĀS pārvaldīšanas pasākumu nodrošināšanai/veikšanai. • VOMK locekļu uzdevumi, ārkārtas sēdes sasaukšanas gadījumā, atbilstoši pārstāvētās iestādes/slimnīcas kompetencei: <ul style="list-style-type: none"> - veic riska novērtējumu; - izvērtē resursu pieejamību; - nodrošina ĀS monitoringu, analīzi; - sniedz priekšlikumus veiktajiem/plānotajiem reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumiem; - sniedz priekšlikumus par nepieciešamajām izmaiņām normatīvajos aktos, tai skaitā pēc ĀS seku likvidēšanas; - pēc ĀS atcelšanas izvērtē veiktos ĀS seku likvidēšanas pasākumus un atbilstoši kompetencei sniedz priekšlikumus KM sistēmas pilnveidošanai. 	
<p>Slimnīcas</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Slimnīca darbojas saskaņā ar slimnīcas vadītāja izsludināto reaģēšanas režīmu. • Organizē cietušo (saslimušo) uzņemšanu neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai un ārstēšanai slimnīcā. • Nodrošina IAL personālam, kurš var nonākt saskarē ar kontaminētu cietušo un veic dekontamināciju. • Nodrošina (ar VUGD atbalstu) atsevišķu cietušo dekontamināciju, kuriem tā ir nepieciešama un pirmsslimnīcas etapā VUGD nav veicis iepriekš neparedzētu vai nenovēršamu apstākļu dēļ. • Nepieciešamības gadījumā pieprasa specializētās NMP atbalstu. • Nodrošina OVG darbu, koordinē slimnīcas personāla darbu. • Nodrošina informācijas apmaiņu ar NMPD, VM valsts sekretāru un citām notikuma pārvaldīšanā iesaistītām institūcijām. • Nepieciešamības gadījumā veic izmaiņas ikdienas darba režīmā: <ul style="list-style-type: none"> – nepieciešamības gadījumā apziņo un organizē papildus personāla piesaisti; – neuzsāk plānveida operācijas; – pārtrauc pacientu plānveida uzņemšanu un uzsāk slimnieku izrakstīšanu vai pārvešanu 	<p><i>Nodrošina slimnīcas rīcību un sadarbību ar citām iesaistītajām institūcijām saskaņā ar Slimnīcas KM plānu.</i></p>

	<p>uz citu ārstniecības iestādi vai pagaidu uzturēšanās vietu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pacientu pārvešanas (evakuācijas) gadījumā nosaka pacientu evakuācijas vadītāju (pārvešanas koordinatoru), informē NMPD un pašvaldību; organizē pacientu pārvešanu atbilstoši šķirošanas prioritātēm. • Informē NMPD par nepieciešamību iesaistīt papildus resursus no VMR. • Informē pašvaldības CAK, VUGD, VP par nepieciešamā atbalsta sniegšanu situācijas pārvaldīšanai. • Nodrošina slimnīcas apsardzi un kārtību slimnīcas teritorijā, organizē staigājošo pacientu, apmeklētāju un transporta plūsmas regulēšanu. Atbrīvo piebraukšanas un aizbraukšanas ceļus Uzņemšanas nodaļai, ja nepieciešams organizē papildus piebraukšanas/aizbraukšanas ceļus. • Organizē informācijas sniegšanu cietušo piederīgajiem, un, ja nepieciešams, plašsaziņas līdzekļiem. 	
Saindēšanās un zāļu informācijas centrs	<ul style="list-style-type: none"> • Bīstamu ķīmisku vielu izraisītos negadījumos (ķīmiskā viela ir identificēta) sniedz diennakts telefoniskas rekomendācijas par cietušo ārstēšanas taktikas izvēli un informāciju par ķīmisko vielu ietekmi uz cilvēka veselību. 	<i>RAKUS stacionāra „Gaiļezers” Toksikoloģijas un sepses klīnikas sastāvā.</i>
Citas ārstniecības iestādes un ārstniecības personas	<ul style="list-style-type: none"> • Nodrošina NMP slimnīcām atbalsta funkciju atbilstoši noslēgtajiem sadarbības līgumiem, nepieciešamības gadījumā sniedz/nodrošina medicīnisko palīdzību dekontaminētiem cietušajiem. 	
Veselības inspekcija (VI)	<ul style="list-style-type: none"> • Uzrauga un kontrolē normatīvo aktu ievērošanu vides veselības jomā, t.sk. dzeramā ūdens un peldūdeņu - nekaitīguma jomā, ķīmisko vielu un maisījumu tirdzniecībā un profesionālajā lietošanā. • Apkopo un analizē informāciju par sabiedrības veselības apdraudējuma attīstības gaitu un novērtē ķīmisko faktoru ietekmes risku uz cilvēka veselību. • Nepieciešamības gadījumā pēc akūtās situācijas pārtraukšanās, novērtē apdraudējuma skarto objektu higiēnisko stāvokli un sniedz rekomendācijas laboratorisko izmeklējumu veikšanai, lai lemtu par seku novēršanas pasākumiem, iedzīvotājiem drošu dzīves un 	<i>Nodrošina VI rīcību un sadarbību ar citām iesaistītajām institūcijām saskaņā ar VI iekšējo kārtību.</i>

	<p>darba vidi, nepieciešamības gadījumā ņem dzeramā ūdens paraugus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepieciešamības gadījumā veic higiēnas prasību ievērošanas novērtēšanu sadzīves apstākļiem, iedzīvotāju patvēruma, īslaicīgas izmitināšanas vai evakuācijas vietās. • Sagatavo un sniedz analītisku vērtējumu, konkrētus priekšlikumus un rekomendācijas iedzīvotājiem, pašvaldībām un iesaistītajām institūcijām par sabiedrības veselības apdraudējumu, tā seku likvidācijas pasākumu efektivitāti. Ja nepieciešams, nodrošina informācijas sagatavošanu plašsaziņas līdzekļiem. 	
Valsts vides dienests (VVD)	<ul style="list-style-type: none"> • Piedalās seku likvidēšanas pasākumu organizēšanā atbilstoši kompetencei. • Piedalās bīstamo zonu novērtēšanā, sniedz VVD rīcībā esošo informāciju par iespējamām ķīmiskām vielām apkārtējā vidē, rūpnieciskajos objektos u.c. • Nodrošina videi nodarītā kaitējuma vietas pārbaudi, lai sniegtu sākotnējo vērtējumu par kaitējumu videi un noteiktu neatliekamus pasākumus. • Ja tieša kaitējuma draudu dēļ rodas vai var rasties draudi vai nelabvēlīga ietekme uz cilvēku veselību, pieaicina VM iestāžu speciālistus, lai novērtētu tieša kaitējuma draudu un noteiktu, organizētu vai novērtētu neatliekamus pasākumus un sanācijas pasākumus. • Pēc akūtās situācijas pārtraukšanas, novērtē apdraudējuma skarto apkārtējo vides teritoriju, organizē laboratorisko analīžu veikšanu vides paraugiem, lai lemtu par turpmākajiem seku novēršanas pasākumiem. 	<p><i>Ministru kabineta 2007.gada 24.aprīļa noteikumiem Nr.281 "Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas".</i></p>
Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR"	<ul style="list-style-type: none"> • Veic ķīmiskā piesārņojuma identifikācijas analīzes. • Nepieciešamības gadījumā veic dzeramā ūdens paraugu testēšanu, nosakot piesārņojuma saturu. • Piedalās ķīmisko faktoru ietekmes risku uz cilvēka veselību novērtēšanā. 	<p><i>Nodrošina BIOR rīcību un sadarbību ar citām iesaistītajām institūcijām saskaņā ar BIOR nolikumu</i></p>
<p>Nepieciešamības gadījumā ĀS pārvaldīšanā tiek iesaistīti NVD, ZVA, VTMEC, VADC saskaņā ar VKM plāna 56. punktā noteiktajiem uzdevumiem.</p>		

Sadarbības institūcijas		
Pašvaldība	<ul style="list-style-type: none"> • Nodrošina iedzīvotāju evakuāciju no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, kā arī šo iedzīvotāju uzskaiti, pagaidu izmitināšanu, ēdināšanu un sociālo aprūpi. • Savu iespēju robežās nodrošina katastrofas pārvaldīšanā iesaistītajām valsts un pašvaldības institūciju amatpersonām, juridiskajām un fiziskajām personām piemērotus darba un sadzīves apstākļus. • Organizē psihosociālo, tai skaitā psiholoģisko atbalstu cietušajiem vai viņu tuviniekiem. • Katastrofas gadījumā tiek ierosināts sasaukt CAK 	<i>Atbilstoši CAKP likuma 11.pantam, pašvaldību CAP un Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumam</i>
Valsts policija (VP)	<ul style="list-style-type: none"> • Piedalās bīstamajā zonā esošo iedzīvotāju brīdināšanā par apdraudējumu un rīcību avārijas zonā. • Nodrošina notikuma vietas norobežošanu, apsardzi un sabiedriskās kārtības uzturēšanu. • Nodrošina transporta kustības regulēšanu. • Sniedz pirmo palīdzību saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. • Nodrošina bojā gājušo cilvēku identificēšanu un uzskaiti, organizē transportēšanu uz Valsts Tiesu medicīnas ekspertīzes centru. 	
Nacionālie bruņotie spēki (NBS)	<ul style="list-style-type: none"> • Piedalās seku likvidēšanas pasākumos. • Sniedz pirmo palīdzību. • Piedalās iedzīvotāju un materiālo vērtību evakuācijā un apsardzē. • Veic bīstamo zonu novērtēšanu bīstamu ķīmisku vielu noplūdes gadījumā atmosfērā un paraugu ņemšanu laboratoriskai analīzei. • Piedalās glābšanas un meklēšanas darbos. • Sniedz atbalstu VP sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā. • Pēc NMPD pieprasījuma nodrošina pacientu medicīnisko transportēšanu, izmantojot NBS Gaisa spēku gaisa kuģus. 	
Valsts robežsardze (VRS)	<ul style="list-style-type: none"> • Pēc NMPD pieprasījuma nodrošina pacientu medicīnisko transportēšanu, izmantojot VRS gaisa kuģus. • Sniedz pirmo palīdzību Latvijas Republikas pierobežas joslā. • Piedalās glābšanas un meklēšanas darbos. 	

3. Ieteikumi ķīmiskās katastrofas (avārijas) gadījuma pārvaldīšanai

3.1. Iespējamā ķīmiskās katastrofas apdraudējuma raksturojums

1. Ķīmisko vielu izraisītie negadījumi ir saistīti ar degošu, eksplozīvu un/vai toksisku ķīmisku vielu uzglabāšanu, ražošanu, transportēšanu un izmantošanu (Tabula Nr.1. “Ķīmisko negadījumu veidi un raksturojums”).

Tabula Nr.1. Ķīmisko negadījumu veidi un raksturojums

Negadījuma veids	Negadījuma raksturojums
Rūpnieciska avārija (īpaši ķīmiskā ražotnē)	Eksplozija, ugunsgrēks, gāzes vadu plīsumi, ķīmisko vielu izlijumi vai citāda nokļūšana ārējā vidē tehnoloģisko procesu rezultātā
Ķīmisko vielu transportēšanas negadījumi	Negadījums noticis transportējot ķīmiskās vielas
Ar lauksaimniecību saistītie negadījumi	Izlijušas ķīmiskas vielas, sabojāts to iepakojums, netiek ievēroti drošības pasākumi u.c. (visbiežāk, lietojot pesticīdus)
Ķīmisko vielu negadījumi darba vietā	Darba vietā netiek ievērotas darba drošības prasības, strādājot ar ķīmiskām vielām
Ar terorismu vai militārām operācijām saistītie ķīmiskie negadījumi	Kaujas ķīmisko vielu izmantošana
Citi ķīmiski negadījumi	Citas darbības ar ķīmiskām vielām

2. Ķīmiskā negadījuma pazīmes notikuma vietā:

- 2.1. ķīmisko vielu tvaiku mākoņi;
- 2.2. ķīmisko vielu izlijumi;
- 2.3. cietušie ar līdzīgu klīnisko simptomātiku;
- 2.4. negadījuma vietā gājuši bojā dzīvnieki.

3. Ķīmiskā negadījuma smaguma pakāpi nosaka sekojoši apstākļi:

- 3.1. iesaistītās ķīmiskās vielas toksicitātes pakāpe un fizikāli ķīmiskās īpašības;
 - 3.2. vieta, kur negadījums noticis (telpās vai ārējā vidē);
 - 3.3. “Ķīmisko vielu izraisītajos negadījumos slimnīcas primārie uzdevumi ir cietušo šķirošana un ārstēšana. Ārkārtas situācijas gadījumā Saindēšanās informācijas centrs nekavējoties informē par ķīmiskās vielas toksicitātes pakāpi un tai atbilstošu NMP sniegšanas raksturu un apjomu.”
 - 3.4. ķīmiski kontaminētā apvidus platība;
 - 3.5. iedzīvotāju skaits gaistošu toksisku vielu kontaminētā teritorijā.
4. Ķīmisko vielu izraisītos negadījumos pastāv iespēja kontaminēties ne tikai cietušajiem, bet arī NMP brigādes personālam un citiem iesaistītajiem dienestiem.

5. Papildus informācijas noskaidrošana par ķīmisku negadījumu nedrīkst apdraudēt informācijas sniedzēja un/vai NMP brigādes personāla veselību un dzīvību.
6. Ja ķīmiskā negadījumā ir daudz cietušo vienlaicīgi, cietušo šķirošanu veic saskaņā ar **VKM plāna 1.pielikumā** minēto cietušo šķirošanas algoritmu.
7. Ķīmiskā negadījumā cietušā klīnisko stāvokli novērtē, izmantojot traumu guvušā cietušā primāro novērtēšanu (ABCDE algoritms, **VKM plāna 1.pielikumā**).
8. Jāņem vērā, ka ķīmiskos negadījumos cietušajiem smagu saindēšanās simptomu attīstība var būt aizkavēta līdz pat vairākām stundām.
9. NMP brigādes nodrošina NMP sniegšanu ārpus bīstamās zonas saskaņā ar glābšanas darbu vadītāja norādījumiem.
10. Izmanto IAL saskaņā ar VUGD glābšanas darbu vadītāja vai NMP dienesta OVC norādījumiem (ieteikumi IAL lietošanai, skat. **VKM plāna 21.pielikumā**).

3.2. Ķīmisko katastrofu (avāriju) drošības zonas

Ķīmisko katastrofu (avāriju) sekmīgai seku likvidācijai VUGD, sadarbībā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas padotības iestādēm, nosaka vairākas drošības zonas un rīcības algoritmus tajās (Tabula Nr.2, "Ķīmisko katastrofu drošības zonas").

Tabula Nr.2. Ķīmisko katastrofu drošības zonas

Notikuma vietas karstā zona	Vieta, kur ķīmiskais negadījums ir noticis Šajā zonā darbojas tikai speciāli apmācīti un ekipēti glābšanas un avārijas dienesti, nodrošinot cietušo glābšanu un pirmo palīdzību
Riska zona (siltā zona)	Norobežota teritorija kurā atrodies cietušajiem vai palīdzības sniedzējiem pastāv risks iegūt traumas, ko var izraisīt uguns, dūmi, toksiskas vielas vai sprādziens Šajā zonā darbojas tikai speciāli apmācīti un ekipēti glābšanas un avārijas dienesti, nodrošinot cietušo glābšanu un pirmo palīdzību.
Dekontaminācijas koridors	Pāreja no riska zonas uz balsta zonu Šajā zonā nepieciešamības gadījumā cietušajiem nodrošina dekontamināciju
Balsta zona (aukstā zona)	Norobežota teritorija, kur atrodas: 1) vadības postenis (ieskaitot NMP dienesta vadības ārstu), 2) vieta cietušajiem, 3) evakuācijas vieta, 4) vieta neievainotajiem, 5) vieta mirušajiem.

NMP dienesta personāls strādā tikai VUGD noteiktajā balsta zonā, nodrošinot cietušo šķirošanu un NMP un veicot cietušo transportēšanu uz ārstniecības iestādēm. Notikuma vietā, ja

nepieciešams, VUGD nodrošina un veic cietušo dekontamināciju pirms NMP sniegšanas un transportēšanas. Dekontaminācijas apjoms ir atkarīgs no konkrētās vielas toksicitātes un fizikāli-ķīmiskām īpašībām. Veicot dekontamināciju, tiek aizsargāts NMP dienesta un slimnīcu personāls, telpas un aprīkojums, kā arī mazināta cietušo saindēšanās smaguma pakāpe un skaits.

3.3. Ķīmisko vielu izraisīto ārkārtas medicīnisko situāciju pārvaldīšana NMP slimnīcā

Ķīmisko vielu izraisītajos negadījumos slimnīcas primārie uzdevumi ir cietušo šķirošana un ārstēšana. Par ķīmiskās vielas toksicitātes pakāpi un tai atbilstošu NMP sniegšanas raksturu un apjomu papildus informācija iegūstama Saindēšanās informācijas centrā.

Ķīmisko vielu izraisītās ĀS vadība slimnīcā

Par ķīmisko vielu izraisītās ĀS pārvaldīšanu slimnīcā ir atbildīgs slimnīcas vadītājs, kurš izveido un apstiprina slimnīcas Operatīvo vadības grupu un rīkojas saskaņā ar slimnīcas KM plānu.

Dekontaminācijas pasākumi slimnīcās

Izņēmuma gadījumos slimnīcās veic arī cietušo dekontamināciju, ja tā nav veikta vispār vai ir veikta nepilnā apjomā, un rīkojas atbilstoši slimnīcu KM plānam:

Pacientu dekontamināciju veic atsevišķā telpā, ievērojot nosacījumu, ka pacientu plūsmai jābūt tikai vienā virzienā, lai izslēgtu krusteniskās piesārņošanās risku.

Dekontamināciju personāls veic, izmantojot IAL (ieteikumi IAL lietošanai, skat. **VKM plāna 21.pielikumā**).

Cietušiem novelk piesārņoto apģērbu, ievietojot to dubultos plastikāta maisos.

Personīgās lietas ievieto atsevišķos plastikāta maisos.

Cietas ķīmiskas vielas saudzīgi noslauka/noņem no ādas, matiem un apģērba, vienlaikus aizsargājot cietušā acis.

Cietušo piesārņotā āda un galvas mati 3-5 minūtes ilgi jāskalo ar ūdeni. Ādu un matus papildus mazgā ar ziepēm vai šampūnu, ja ķīmiskā viela ir eļļaina vai tai piemīt pielipšanas spējas, pēc tam vēlreiz noskalojot ar ūdeni.

Acis skalo ar ūdeni vai fizioloģisko šķīdumu vismaz 5 minūtes ilgi, pirms tam saudzīgi izņemot kontaktlēcas, ja tādas ir.